

Centrum jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity v Brně
vyhlašuje soutěž o nejlepší studentskou úvahu na téma

ROLE STUDENTŮ V SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI

Napiš úvahu na téma
**ROLE STUDENTŮ
V SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI**
a vyhraž účast na letní jazykové škole a další ceny!

10. 12. 2019 – 31. 3. 2020 | Centrum jazykového vzdělávání MU

V listopadu roku 1989 vyšli studenti do ulic a zahájili aktivní boj za svobodu, demokracii a právní stát. Vnímali vážné ohrožení ideálů, za něž bojovali jejich předchůdci, a nechtěli se nechat zahanbit svými vysokoškolskými kolegy, kteří odvážně vystoupili v roce 1939 a mnozí z nich boji za svobodu obětovali své životy¹. Studenti tak svým konáním potvrzovali názor Jana Patočky, že lidé opět vědí, „že existují věci, pro které stojí za to trpět, že věci, pro které se trpí, jsou ty, pro které stojí za to žít.“² Jejich aktivita byla zároveň v souladu s dějinami prokázaným názorem, že revoluce mají svůj zárodek v útlaku³. Ještě v roce 1990 ve výzvě „Ukradená revoluce“ studenti naléhavě připomínali, že „zárukou svobodné společnosti musí být vždy svoboda jednotlivce“⁴. Burcovali zemi mimo jiné slovy o tom, že chtějí vybudovat oduševnělou společnost, a apelovali: „Zejména my, mladí, v sobě cítíme potřebu pojmenovat onu sílu či myšlenku, která se nachází jako skrytý řád nad naším pozemským žitím. Cesta k tomu je složitá a individuální. (...) Ale je v našich silách, abychom se zamysleli nad těmito ideály a pokusili se jimi řídit ve složité době, která přichází“ (ibidem).

Nyní se nacházíme 30 let od sametové revoluce, v níž významnou roli hrála aktivita a angažovanost studentů. Zamyslete se nad tím, jak dnes vidíte jako studenti svou roli ve společnosti. Cítíte se jako další generace silných a energických hybatelů dějin, kteří mají možnost měnit svět? Nebo síle ideálů odzvonilo? Existuje dnes něco, za co by stálo bojovat, za co byste bojovali vy osobně?

Slohový útvar

Úvaha

Termín

Soutěž probíhá od 10. 12. 2019 do 31. 3. 2020.

Masarykova univerzita, Centrum jazykového vzdělávání

Jazyk

Univerzitní prostředí bylo vždy prostředím jazykově rozmanitým, proto je i tato soutěž vícejazyčná. Úvaha může být odevzdána v hlavních jazycích vyučovaných na CJV MU, tj. čeština, angličtina, němčina, francouzština, španělština, ruština, arabština, čínština.

Pro koho je soutěž určena

Zúčastnit se mohou studenti třetích a čtvrtých ročníků středních škol, respektive studenti středních škol starší 17 let.

Pořadatel

Pořadatelem soutěže je Centrum jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity se sídlem Komenského nám. 220/2, 662 43 Brno, IČO: 00216224, DIČ: CZ00216224, (dále společně jen jako „Pořadatel“).

Podmínky účasti

- Maximální rozsah textů: 800 slov
- Na první straně úvahy uveďte jméno autora/autorky, věk, název a kontaktní adresu školy, kterou navštívujete.
- Texty posílejte na e-mailovou adresu: koordinator@cjv.muni.cz, jako předmět e-mailu uveďte „Soutěž 2020“.
- Úvaha v pojetí této soutěže je literární útvar, ve kterém se autor/ka zamýšlí nad daným tématem, posuzuje jej v širším kontextu, komentuje možné úhly pohledu, zaujímá vlastní postoj a předkládá argumenty i protiargumenty.

Hodnocení

Úvahy posoudí mezinárodní porota složená z akademiků Centra jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity a zahraničních univerzit.

Ceny pro výherce

1. cena: 5 000 Kč.

2. – 3. cena: účast zdarma na týdenní letní škole anglického jazyka pořádané Centrem jazykového vzdělávání MU v létě 2020 v hodnotě 4 700 Kč dle vlastního výběru (https://is.muni.cz/obchod/fakulta/rect/cjv/summer_schools/).

4. – 5. cena: jazykové publikace

Vyhodnocení soutěže

Organizátoři soutěže si vyhrazují právo s příspěvky volně nakládat, např. za účelem jejich zveřejnění na internetových stránkách a sociálních sítích. O slavnostním předání cen budou výherci informováni po vyhodnocení soutěže.

Masarykova univerzita, Centrum jazykového vzdělávání

Kontakt

Telefon: +420 549 49 6447

Web: <http://www.cjv.muni.cz/>

Facebook: <https://www.facebook.com/cjvmu/>

Pravidla soutěže

- Soutěžící se mohou soutěže zúčastnit pouze jednou s jedním soutěžním textem.
- Autorem/kou soutěžního textu musí být výhradně soutěžící.
- Soutěžní text musí být dosud nezveřejněný a nesmí porušovat práva třetích osob.
- Autor/ka uvede seznam použitých zdrojů, resp. bibliografických údajů.
- V případě, že soutěžní text nesplňuje podmínky, které jsou na něj kladeny, je organizátor oprávněn soutěžní text ze soutěže vyloučit.
- Pravidla soutěže předpokládají, že se soutěžící nedopouštějí podvodného chování, především vydávání cizích myšlenek za vlastní a přebírání myšlenek jiných autorů bez uvedení autorství.
- Organizátor si vyhrazuje právo ze závažných důvodů nevybrat vítěze soutěže, bez náhrady soutěž zkrátit, odložit, přerušit anebo zrušit či jednostranně změnit nebo doplnit její pravidla.
- V případě, že se organizátorovi nepodaří vítěze vyrozumět o výhře, případně pokud se vítěz nedostaví k převzetí ceny či nepřeveze zásilku s cenou ve lhůtě stanovené provozovatelem poštovních služeb nebo v případě dalších okolností vylučujících uskutečnění doručení výhry vítězi, které nezpůsobí Pořadatel, ztrácí vítěz nárok na cenu a cena propadá ve prospěch organizátora soutěže.
- Osobní údaje soutěžících budou zpracovávány pouze za účelem vyhodnocení soutěže, předání cen a statistického vyhodnocení výzkumu.

Odkazy k úvodnímu textu

¹ Vezmi s sebou květinu

17. listopadu si připomeneme 50. výročí slavných i tragických událostí, k nimž došlo v souvislosti s pohřbem studenta lékařské fakulty UK Jana Opletala, smrtelně zraněného při protiokupantských demonstracích 28. října 1939. Zdánilivou tečku za tímto protinacistickým vystoupením znamenala okamžitá brutální perzekuce: 9 studentských předáků bylo popraveno, na 1500 studentů bylo odvezeno do koncentračních táborů a české vysoké školy uzavřeny. Současně se však ve světě zvedla vlna rozhořčení, která vbrzku vedla k ustavení právě 17. listopadu za Mezinárodní den studentstva.

Nechceme jen pietně vzpomínat tehdejších tragických událostí, ale chceme se aktivně přihlásit k ideálům svobody a pravdy, za něž jejich účastníci obětovali své životy. Neboť i dnes jsou tyto ideály vážně ohroženy a my se nechceme dát zahanbit svými vysokoškolskými kolegy, kteří za ně před 50 léty odvážně vystoupili.

Proto dne 17. listopadu po 16. hodině půjdeme od Patologického ústavu na Albertov, odkud vyšel pohřeb Jana Opletala, na vyšehradský Slavín, kde položením květin pietní akt ukončíme.

Pozvánka na shromáždění 17. listopadu 1989

Zdroj: <https://www.pametnaroda.cz/cs/magazin/specialy/sametova-revoluce>

² „Lidé dnes zase vědí, že existují věci, pro které stojí za to trpět, že věci pro které se trpí, jsou ty, pro které stojí za to žít.“ Prof. Jan Patočka

Zdroje:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2055770-kacirsky-filozof-jan-patocka-vedel-ze-jsou-veci-pro-ktere-stoji-za-trpet>

<https://vltava.rozhlas.cz/stoji-jeste-za-pro-neco-trpet-5011485>

³ „Revolution is born as a social entity within the oppressor society.“ In Paulo Freire. *Pedagogy of the Oppressed*. New York: Continuum, 2007. (orig. *Pedagogia do Oprimido*, 1970)

„The seed of revolution is repression.“ Woodrow Wilson, 28. prezident USA (1913-1921)

Zdroj: <http://www.let.rug.nl/usa/presidents/woodrow-wilson/state-of-the-union-1919.php>

⁴ Provolání vysokoškolských studentů k výročí 17. listopadu 1990 (Ukradená revoluce)

Spoluobčané, přátelé, obracíme se na vás jakožto českoslovenští vysokoškoláci! Opět je potřeba se spojit a společně se zamyslet nad stavem věcí, ke kterému jsme se po roce dopracovali. Blíží se výročí revoluce. Nechceme slavit 17. listopad. Není k tomu důvod! Nechceme, aby staré nomenklатурní kádry vyšly s mávátky na Národní třídu a smály se nám do obličeje. Již není důvodu nazývat naši revoluci „sametovou“. Je to totiž revoluce ukradená! Ukradená nedůsledností nás všech i našich představitelů, kteří v některých případech propadají sebeuspokojení, samolibosti a nebezpečné změkčilosti. Na každém kroku je cítit neklid a narůstající napětí. Dostává se zklamání a nedůvěra k vládě i k sobě samým.

Nepovažujeme se za odpůrce našich nových politických činitelů. Jsou to námi svobodně zvolení představitelé vlády a státu. Musíme se však naučit jasně vyslovovat svoji kritiku tam, kde jsme k tomu nuceni. Jinak nám zbude jen reptání a zatrpklý vztek. Svobodnou občanskou společnost tak nevybudujeme! Vyzýváme parlament, prezidenta a vládu k zamyšlení nad následujícími body:

1. Vyvlastnění majetku KSČ, výplata způsobených škod

Komunisté měli ještě rok po zrušení své „vedoucí úlohy ve společnosti“ možnost ukázat, nakolik jsou schopni nějakého přerodu. Výsledek pouze potvrzuje naše přesvědčení o nemožnosti zapojení komunistické strany do politického života v pluralitní demokratické společnosti. Její současnost je stejná jako její minulost! Nežádáme přímo rozpuštění komunistické strany, protože ona odumře sama. Tak, jak se tomu stalo v moderních západních demokraciích. Ale co důrazně podporujeme, je znárodnění majetku KSČ a její „mládežnické“ organizace SSM.

Z těchto prostředků je třeba prostřednictvím státu uskutečnit výplatu náhrad za způsobené škody. Zbylé prostředky se nesmějí rozdrobit. Požadujeme, aby byly investovány jako celek do konkrétní oblasti života společnosti. Navrhujeme oblast zdravotnictví, která patří k nejpostiženějším.

2. Nutnost skončení s kryptokomunismem

Je nutné si přiznat: lidé, kteří se z politického sentimentu nemohou rozejít se svými někdejšími ideály, nemohou být plnohodnotnými tvůrci nové politické a sociální koncepce státu. Tento problém není pouze soukromou tragédií těch, kteří se v politickém vnímání nedokázali přenést přes neuralgický bod své komunistické minulosti a jejího reformního výkřiku v roce 1968. Pozůstatky „reformního komunismu“ v myslích těchto lidí se stávají především objektivní brzdou jejich současného politického snažení. Požadujeme odchod těchto politiků ze scény, v uplynulém roce se stačili již dostatečně profilovat. Požadujeme, aby vláda sama šla příkladem a skončila s kryptokomunismem ve vlastních řadách.

3. Očista státních úřadů a veřejného života

Vyzýváme vládu k radikálním krokům a opatřením vůči armádě sabotérů, konfidentů bývalých i současných a všem ostatním delikventům minulého režimu. Opět získávají důležité pozice ve veřejném životě. Stejně tak plynule přecházejí na vedoucí místa u nových firem a společností. Nedomníváme se, že tím musí dojít k rozpadu státní správy a kolapsu hospodářství. Jediným z řešení je vypsání veřejných konkursů. Pravidla ovšem nesmějí být stanovena tak, aby je opět splňovaly právě jen staré nomenklатурní kádry.

4. Potrestání konkrétních viníků

Nejedná se nám o žádné „hony na komunisty“. Rudá legitimace byla pro mnohé z nich pouze nutným zlem: podmínkou slušné existence. Ale ti, kdož se za komunistického režimu provinili proti morálce, právu, slušnosti, musejí odejít. Jejich spoluobčané je znají! Stejně tak musejí být zákonem potrestáni bývalé i současné stranické špičky, které se provinily prokazatelnými trestnými činy! Je nutné si uvědomit, že netrestání zla odporuje zákonům civilizované společnosti!

Masarykova univerzita, Centrum jazykového vzdělávání

Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno, Česká republika, Sídlo: Komenského nám. 220/2, 602 00 Brno

T: +420 549 49 6447, E: cjv@rect.muni.cz, www.cjv.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

5. Uznání protikomunistického odboje

Oběti komunistického teroru a genocidy, političtí vězni padesátých let, dnes žijí v nedůstojných podmínkách. Jsou to lidé, kteří trpěli v komunistických věznicích deset, patnáct i více let. Jím komunistický režim skutečně zničil život. Jejich situace je nesrovnatelná se stavem „disentu“ sedmdesátých let. Tito lidé nevolají po rehabilitaci. Je pouze morální povinností nás všech alespoň dodatečně přiznat smysl jejich životu: uznat jejich celoživotní boj a mravní postoj jako legální protikomunistický třetí odboj!

6. Kontrola pracovníků StB

Požadujeme kontrolu pracovníků a spolupracovníků „rozpuštěné“ StB. Zákaz nošení a držení zbraní těmto lidem. Zákonné odsouzení zločinecké činnosti StB, organizace, kterou si vytvořila KSČ podle sovětského vzoru za účelem terorizování vlastních občanů. Ministerstvo vnitra se musí přeměnit na instituci zbavenou strachu a tajemství!

7. Policie a armáda

Požadujeme rychlé vytvoření nového moderního statutu naší policie a armády. Výměnu zprofanovaných řídicích kádrů. Odpovídající zabezpečení materiální. Současný stav je neúnosný. Nutno navázat spolupráci s obrodnými a reformními křídly armády a policie. Využívat zahraničních zkušeností malých a středních států západní evropské demokracie.

8. Ekonomika

Požadujeme důsledný přechod na tržní hospodářství. Centrální plánování a administrativně direktivní systém historicky selhaly. Nemáme čas, peníze ani chuť zkoušet vyzkoušené! Třetí cesta neexistuje! Nepodléhejme laciné propagandě těch, kteří se za volání po sociálních jistotách pouze schovávají. Jde jim o zachování nynějšího stavu! Winston Churchill v kritické situaci své země slíbil svým spoluobčanům jenom krev, pot a slzy. A dá-li Bůh, tak i svobodu. Mějme na paměti jeho slova!

9. Agrární otázka

Každá skutečná revoluce řeší agrární otázku jako jednu z prvních. Je třeba přistoupit k třetí agrární reformě, která zcela vyjasní vztahy vlastníků k půdě. Prostřednictvím reformy je nutno nikoli umožnit, ale podpořit soukromé hospodaření sedláků, těch, kteří se chtějí vrátit k obdělávání půdy svých otců a dědů!

10. Občanské fórum

OF ztratilo kredit, který ve společnosti získalo svým vystupováním v konci minulého roku. Po svém přesvědčivém volebním vítězství se prezentovalo nečinností, bezvýraznou politikou a bezvýraznými politiky. Záleží na samotném OF, jestli se přetvoří v proklamovanou politickou stranu pravého středu. Svým programem však bude muset o důvěru znovu bojovat.

11. Otázka národnosti

Odmítáme národnostní hašteření, považujeme je za důsledek současných sociálních a morálních nejistot občanů. Zájmy národní, zájmy „národa“, jsou občanům podsouvány vždy tehdy, je-li třeba odpoutat pozornost od něčeho jiného. Předpokladem občanské spokojenosti je spokojenost ekonomická! A pak je jedno, zaměstná-li Čech Slovák, Slovák Žida, Žid Roma, nebo je-li jejich ředitelem Vietnámec. Mimo jiné – jsme nejen tím, zač sami sebe považujeme, ale též tím, jak jsme ostatními chápáni. A my jsme „ostatními“ ve světě chápáni jako Čechoslováci. Jako stát, který byl sužován komunismem, ale nyní usiluje o demokracii a prosperující ekonomiku. Především jako Československu je nám svět ochoten pomoci!

12. Informovanost

Požadujeme úplnou otevřenost a výměnu informací. Žádáme konec s tajnostkařením na všech úrovních! Současné vystupování naší politické reprezentace budí rozpaky. Dostává se do protikladu s programem a jednáním, kterým získala naši podporu. Opět se stáváme svědky pohrdání prostým občanem. Právo na informovanost je jeho právem základním! Informace jsou neúplné a nepřesné. Jsou vydávány zpožděně, teprve na základě společenského tlaku. Polovičaté informace můžeme slyšet i z úst prezidenta republiky. Postupem času vzniká dojem, že se obklopil svými přáteli a příznivci, kteří mu neposkytují dostatečný přehled o skutečných náladách mezi lidmi. Prezident by se měl zamyslet, proč jeho obliba klesá. Není možné řešit nastalé situace stále jen vahou své osobnosti. Ve vlastních očích pak může tato váha neúměrně narůst...

13. Vyšetřování 17. listopadu 1989

Jeden ze základních studentských požadavků minulého roku nebyl dosud splněn. Veškerá vyšetřování událostí okolo 17. listopadu zcela zkrachovala. S odstupem se nám jeví stále zřejmější, že klíč k událostem leží někde jinde. Nevíme kde. Je možné, že prezident a někteří členové vlády vědí více než my. Chceme je proto vyzvat, aby v případě, že znají další skutečnosti, našli odvahu nám, občanům, je sdělit. Jestliže se někteří z nich před 17. listopadem minulého roku účastnili jakýchkoli jednání o průběhu možného politického převratu, udělujeme jim své rozřešení. Nepochybovali bychom, že tomu tak bylo pouze z nutnosti zabránit případnému masakru či občanské válce podle rumunského vzoru. Část vedení KSČ k tomu pravděpodobně byla odhodlána. Není ale možné omluvit případnou skutečnost, že by tito politici dosud nenašli odvahu takovéto spojení seriózně konstatovat. Bez toho by nebylo možné zlomit temný pocit sounáležitosti a spolupráce, ke kterým by se svým mlčením zavazovali. I takové může být zdůvodnění skutečnosti, že až na tragikomickou postavu Štěpána panuje tolerance k minulému zlu.

Požadujeme úplnou pravdu o událostech 17. listopadu! Dosavadní mlčení je už neúnosné. Pouze vytváří podmínky pro nejruznější dohady. Jeden z nich jsme byli nuceni právě předložit...

ZÁVĚREM

My mladí jsme prý budoucností této země, během několika let začneme pracovat v ekonomice, v kultuře, ve společenském životě. Chceme se svou prací i svým životem stát skutečně novou generací, ale nemůžeme ve své práci navazovat na nynější politiku kompromisů. Vy, generace našich rodičů, jste žili na úvěr. Na náš úvěr. Na dluh svých dětí... Nevychytáme vám to. Pouze nesmíme připustit, aby se tento dluh dále zvětšoval. Naše politické usilování bude vycházet ze smutných zkušeností, které máme s levicovými idejemi. Chápou společnost jako nesvéprávné bezjemenné stádo. Zárukou svobodné společnosti musí být vždy svoboda jednotlivce. Každý občan nese odpovědnost sám za sebe. Teprve pak se odpovídá celku, teprve pak jej celek může volat k odpovědnosti.

Chceme se stát oduševnělou společností. Nám všem bylo po čtyřicet let vnucováno okleštěné materialistické vidění světa. Zejména my, mladí, v sobě cítíme potřebu pojmenovat onu sílu či myšlenku, která se nachází jako skrytý řád nad naším pozemským žitím. Cesta k tomu je složitá a individuální. Někdo si nazval tuto sílu Bohem, někdo cítí jinak. Ale je v našich silách, abychom se zamysleli nad těmito ideály a pokusili se jimi řídit ve složitě době, která přichází. Namísto desítek a stovek různých petic a manifestů, které v současné době vznikají jako lavina po celé republice, vám nabízíme možnost spojit se s námi, studenty, a tak vytvořit společnou

Masarykova univerzita, Centrum jazykového vzdělávání

Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno, Česká republika, Sídlo: Komenského nám. 220/2, 602 00 Brno

T: +420 549 49 6447, E: cjv@rect.muni.cz, www.cjv.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

sílu. Hlas jednoho zapadne, ale hlas většiny se stane skutečným projevem vůle lidu. Pouze společným vyjádřením zájmu na radikálním postupu reformem můžeme zahnat nejistotu a roztrpčení. Děkujeme vám.

Za redakci textu:

Igor Chaun, Jan Hřebejk, Petr Jarchovský – Filmová fakulta AMU v Praze

Martin Mejstřík, Pavel Lagner – Divadelní fakulta AMU v Praze

Zdeněk Fencel – Elektrotechnická fakulta ČVUT

Igor Volný – Právnická fakulta University Karlovy

Pavel Žáček – Fakulta sociálních věd University Karlovy

Kontaktní adresa: Stávkový výbor FAMU, Smetanovo nábřeží 2, 100 00 Praha 1

Zdroj: <https://www.sinagl.cz/postrehy-a-komentare/9395-martin-mejstrik-denik-reknete-jim-ze-je-sametova.html>